

RAPPORT

d.d. 17 mei 2017

UITGEBRACHT AAN

Aan het bestuur van
Stichting tot Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden
Baron G.A. Tindalplein
1019 TW AMSTERDAM

Inzake

Jaarstukken 2016

Inhoudsopgave

1.	Bestuursverslag	
1.1	Bestuursverslag	2
2.	Jaarrekening	
2.1	Balans per 31 december 2016	13
2.2	Staat van baten en lasten over 2016	15
2.3	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	16
2.4	Toelichting op de balans	19
2.5	Toelichting op de staat van baten en lasten	22
3.	Overige gegevens	
3.1	Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	23
	Bijlagen	27

1. Bestuursverslag

1.1 Bestuursverslag

Bestuursverslag van de Stichting tot Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden over 2016

Verslag van het bestuur

Het jaar 2016 was voor de beleggingen van de stichting tot Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden een matig jaar, met een netto totaal rendement na aftrek van kosten van 4,8%.¹ Hetzelfde was het geval in 2015. Toen werd een netto rendement gerealiseerd van 5,0%. De geringe rendementen hangen in belangrijke mate samen met de lage rente in veel ontwikkelde landen. Bescheiden was vooral het rendement op de beleggingen in obligaties (3,9%). De aandelen scoorden met een gezamenlijk rendement van 7,7% beter. Goed deden het vooral de aandelen in de VS (16,1%), in opkomende landen (15,6%) en in Azië exclusief Japan (11,5%). Japanse aandelen scoorden 7,0%. Het rendement op Europese aandelen was teleurstellend (1,9%). De pas in december 2016 verworven aandelen in vastgoed gaven ook nog niet veel rendement (0,8%). Het rendement op liquide middelen na aftrek van alle beleggingskosten was negatief.

De totale directe en indirecte inkomsten uit effecten (na aftrek van beheerloon) bedroegen in 2016 € 457.174 tegen € 496.795 over het jaar 2015.

Wat betreft de lasten heeft de stichting in 2016 aan de Stichting "Blinden-Penning" een subsidie verleend van € 362.945 (in 2015 € 360.479). Sinds 1983 is het namelijk het beleid van de stichting van jaar tot jaar aan de Stichting "Blinden-Penning" een subsidie te geven ter grootte van het exploitatietekort van deze stichting. De kosten voor het beheren van de beleggingen bedroegen in 2016 € 31.814 (over 2015 € 32.991). De totale algemene kosten hadden in 2016 een omvang van € 11.099, tegen € 9.455 over 2015. De algemene kosten betreffen vooral accountants- en administratiekosten, alsmede bankkosten. De stijging van de algemene kosten komt geheel voort uit een oplopen van de accountants- en administratiekosten. De totale algemene kosten, inclusief beheerloon, bedroegen in 2016 11,8% van de aan de Stichting "Blinden-Penning" verstrekte subsidies voor goede doelen (in 2015 ook 11,8%). In percentage van de totale beleggingen (in effecten en liquide middelen) hadden de totale kosten van de stichting over 2016 een omvang van 0,4% (over 2015 ook 0,4%). In 2016 heeft de Stichting tot Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden geen schenkingen of nalatenschappen ontvangen.

¹ De rendementsgegevens hebben alleen betrekking op het vermogen aangehouden bij de bank ABN-AMRO MeesPierson. Rendementen behaald op bescheiden tegoeden aangehouden bij andere banken zijn niet meegenomen.

De status van de stichting

De Stichting tot Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden is met ingang van 1 januari 2008 aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De stichting heeft geen winstoogmerk.

Het beleidsplan van de Stichting tot Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden

Een ANBI dient over een actueel beleidsplan te beschikken dat inzicht geeft in de door de instelling te verrichten werkzaamheden ter verwezenlijking van haar doelstelling, de wijze van werving van inkomsten, het beheer van het vermogen van de instelling en de besteding daarvan. Hieronder volgt dit beleidsplan.

Doelstelling

De stichting heeft statutair ten doel het verschaffen van hulp aan, en de verzorging van lichamelijk gehandicapten, in de meest ruime zin, doch meer in het bijzonder van blinden en visueel gehandicapten, ter voorziening in hun geestelijke, lichamelijke en materiële belangen.

Werkwijze

De stichting vervult haar doelstelling door haar kapitaal te beleggen en door de daarmee verkregen beleggingsopbrengsten in beginsel te gebruiken voor het verlenen van subsidie aan de Stichting “Blinden-Penning”. Die stichting geeft het geld vervolgens uit ten behoeve van de doelgroep op een zodanige wijze dat daarmee aan de doelstelling van de stichting, zoals hierboven in beschreven, wordt voldaan.

De wijze van werving van inkomsten

De stichting doet niet aan fondsenwerving en is voor de nodige middelen voor het kunnen vervullen van haar doelstellingen aangewezen op het verkrijgen van beleggingsopbrengsten (zie verder hierna). Hiernaast kan de stichting schenkingen, legaten e.d. krijgen.

Het beleggingsbeleid van de stichting

Bij het beleggen van het vermogen richt de stichting zich op het behalen van een zo hoog mogelijk rendement gegeven een risicoprofiel dat passend is voor de stichting en voor de subsidie ontvangende Stichting “Blinden-Penning”. Het beleggen door de stichting komt in de praktijk neer op het investeren in aandelen en obligaties en het ten dele aanhouden van het vermogen in liquide middelen (cash). Belangrijke aspecten bij het beleggen zijn spreiding van de beleggingen, risicospreiding en risicobeheersing.

De spreiding van de beleggingen vindt in beginsel plaats door het beleggen in verschillende vermogensvormen. Het gaat dan vooral om aandelen, obligaties en alternatieve beleggingen (onroerend goed) in verschillende economische regio's

(Europa, de Verenigde Staten, Japan, de overige Pacific regio en opkomende landen). Hiernaast worden liquide middelen aangehouden. Het achterliggende idee van deze spreiding is dat aandelen en obligaties verschillen in eigenschappen, waardoor een combinatie van beide leidt tot een risicodemping. Hetzelfde speelt bij het beleggen in verschillende economische regio's, die qua economische ontwikkeling uiteen kunnen lopen. Ook dat geeft risicospreiding. Een spreiding over verschillende economische regio's geldt overigens alleen voor aandelen en onroerend goed, maar niet voor obligaties en liquide middelen. Vanwege het beperken van het valutarisico wordt er alleen in obligaties in euro's belegd. Maar daarbij wordt er dan wel weer in twee soorten obligaties geïnvesteerd, namelijk staatsobligaties en obligaties uitgegeven door grote bedrijven (ook wel credits genoemd). De liquide middelen worden uitsluitend aangehouden in euro's bij Nederlandse banken. De onroerend-goedbeleggingen betreffen beursgenoteerde aandelen in een internationaal vastgoedindexfonds.

Wat betreft de aandelen-, obligatie- en vastgoedbeleggingen belegt de stichting alleen in beleggingsfondsen (in feite in indexfondsen). Er wordt niet belegd in individuele aandelen en obligaties. De achtergrond hiervan is dat het lastig en relatief duur is om met individuele aandelen en obligaties een goede spreiding te realiseren. Wat betreft de spreiding over soorten beleggingsvormen en regio's wordt een streefverdeling van de beleggingen gehanteerd, waarvan afhankelijk van marktverwachtingen kan worden afgeweken (zie verder hierna). Hiermee worden risico's beheerst. Door uiteenlopende ontwikkelingen op de internationale effectenbeurzen kan de feitelijke verdeling van de beleggingen over de verschillende beleggingsvormen en regio's gaan afwijken van de beoogde strategische verdeling. Afwijkingen worden zo veel mogelijk gecorrigeerd door daarmee rekening te houden bij het verkopen van effecten voor het genereren van middelen van de subsidieverstrekking. Wanneer de afwijkingen desondanks groter worden en de bandbreedtes dreigen te gaan overschrijden, vindt overleg plaats over een herbalancering van de beleggingsportefeuille naar de streefgewichten, waarbij met het oog op de kosten er op wordt gelet niet te frequent te herbalanceren.

De streefverdeling van de beleggingen

Wat betreft de spreiding van de beleggingen wordt – zoals hierboven is gezegd – een streefverdeling gehanteerd, die van tijd tot tijd – afhankelijk van marktverwachtingen – kan worden bijgesteld. Per eind 2016 gold onderstaande streefverdeling, waarbij in de rechter kolom is weergegeven wat op die datum de feitelijke verdeling was voor de hoofdcategorieën.

Op bestuursvergadering van 28 okt 2016 overeengekomen strategische verdeling van de beleggingen van de Stichting Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden en feitelijke situatie per eind 2016

	Neutraal	Neutraal	Afgesproken bandbreedte		Feitelijk per eind 2016
			minimum	maximum	
Aandelen:	47,5%		45,0%	50,0%	47,4%
Europa		50%			
Verenigde Staten		30%			
Japan		5%			
Overig Pacific		5%			
Opkomende landen (Emerging Markets)		10%			
totaal		100%			
Obligaties (alleen in Euro's):	22,5%		17,5%	27,5%	22,6%
Overheid		40%			
Bedrijfsobligaties (Euro-credits)		60%			
totaal		100%			
Alternatieve beleggingen	5,0%		0,0%	10,0%	5,0%
Beursgenoteerd vastgoed		100%			
Liquide middelen (cash):	25,0%		15,0%	35,0%	25,0%
Totaal	100,0%		77,5%	122,5%	100,0%

Het beheer van het vermogen van de stichting

Het vermogen van de stichting wordt vrijwel geheel beheerd door de bank ABN Amro MeesPierson. De bank belegt het vermogen in de verschillende beleggingsvormen over de verschillende regio's, zoals hierboven is geschetst. Daarbij let de bank er op dat de beleggingen binnen de afgesproken bandbreedtes blijven. Met de bank zijn de nodige afspraken gemaakt over het vermogensbeheer en over de kosten ervan.

Risicobeheersing

Met het oog op de risicobeheersing heeft de stichting het nodige geregeld. Zo is het beheer van de beleggingen zoals gezegd opgedragen aan de bank ABN Amro MeesPierson. Verder is gekozen voor een gediversifieerde beleggingsportefeuille, zoals hierboven is aangegeven. In de verschillende economische regio's is vervolgens weer sprake van een grote spreiding in beleggingen omdat in feite wordt belegd in breed opgebouwde beleggingsfondsen (in feite in indexfondsen). Een ander neemt niet weg dat de beleggingen risico's kennen, wat in bepaalde jaren ook duidelijk is gebleken. Ontwikkelingen op de internationale effectenbeurzen en obligatiemarkten hebben een grote invloed op de beleggingsresultaten van de stichting. Ook zijn er ten aanzien van de beleggingen buiten het Eurogebied valutarisico's. Er is voor gekozen de valutarisico's niet af te dekken. De vermogensbeheerder rapporteert per kwartaal aan het bestuur. Een ander punt van risicobeheersing betreft de regeling van de betalingen en de verstrekking van de subsidies door de Stichting "Blinden Penning". Hiervoor geldt een procuratieregeling. Die komt er in hoofdlijnen op neer dat er pas betalingen kunnen plaatsvinden na tekening van betalingsopdrachten door twee bestuursleden. Verstrekking van subsidies door de Stichting "Blinden-Penning" boven de € 10.000 per ontvanger vereist een meerderheid in de bestuursvergadering.

Besteding van de inkomsten van de stichting

Zoals gezegd worden de beleggingsopbrengsten in beginsel gebruikt voor het verlenen van subsidie aan de Stichting “Blinden-Penning”. Dat gaat als volgt. Voor het verlenen van subsidie aan de Stichting “Blinden-Penning” wordt één keer per jaar een raming gemaakt van de totale te verwachten nominale beleggingsopbrengsten voor het komende kalenderjaar, waarbij rekening wordt gehouden met verwachte directe inkomsten (dividenden en renteontvangsten) en met het verwacht indirect resultaat (waardestijgingen). Vervolgens wordt bepaald welke middelen nodig zijn, of over zijn, bij een gelijk houden van een het nominaal eigen vermogen. Hierbij wordt uitgegaan van een nominaal streefvermogen van de stichting op lange termijn van € 10 miljoen. De resterende beleggingsopbrengsten, bestaande uit directe inkomsten en niet gerealiseerde waardestijgingen, vormen in beginsel de toegestane uitgaven van de Stichting “Blinden-Penning”. Deze stichting beschikt in principe niet over een eigen vermogen en heeft mede daardoor geen eigen inkomsten van relevantie anders dan de subsidie. Schenkingen, legaten en dergelijke aan één van beide stichtingen kunnen leiden tot hogere toegestane uitgaven. Binnen de aldus vastgestelde budgetten doet de Stichting “Blinden-Penning” uitgaven voor onder andere sociaal en maatschappelijk werk aan de doelgroep van de Stichting tot Werkverschaffing aan Hulpbehoevende Blinden. Ook verstrekt de Stichting “Blinden-Penning” subsidies voor onder andere medisch onderzoek, recreatie en sport, integratie in het arbeidsproces, scholing en buitenlandse activiteiten voor blinden en slechtzienden. De uitgaven en subsidies kunnen betrekking hebben op meerdere jaren. Het streven is alle beleggingsinkomsten en ontvangen schenkingen en legaten om te zetten in uitgaven voor de doelgroepen. Toch kan het voorkomen dat de beschikbare beleggingsopbrengsten niet van jaar tot jaar in de pas lopen met de subsidie-uitgaven. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Zo wijken de feitelijke beleggingsresultaten in de praktijk meestal af van de geraamde resultaten. Ook zijn de verstrekte subsidies van de Stichting “Blinden-Penning” afhankelijk van de vraag van de doelgroepen en van de mate waarin toegezegde subsidies worden opgevraagd. Hiermee varieert ook de subsidieverstreking door de stichting aan de Stichting “Blinden-Penning”. Ook kan het zo zijn dat door een niet voorziene waardestijging of -daling van de beleggingen het feitelijke vermogen van de stichting (ver) is gaan verschillen van het streefvermogen op lange termijn van € 10 miljoen. Dit kan nopen tot het beschikbaar stellen van een extra budget (bij onvoorziene vermogensstijgingen) of (bij een onvoorziene vermogensverlies, bijvoorbeeld als gevolg van een koersdaling op de effectenbeurzen) tot een korting op het budget om zo nodig gefaseerd, over meerdere jaren, het vermogen weer op het lange-termijn niveau van € 10 miljoen te brengen.

Veranderingen in het beleid in 2016

In het verslagjaar is het beleid van de stichting niet erg veranderd. Wel is eind oktober 2016 besloten de strategische verdeling van de beleggingen over de verschillende vermogenstitels enigszins te wijzigen. Daarbij is met het oog op de lage rente het neutrale (streef)gewicht van obligaties verlaagd van 32,5% naar 22,5% en is 5% van het vermogen belegd in beursgenoteerd vastgoed. Ook is vanwege een verwachte toekomstige stijging van de rente besloten het bezit aan liquide middelen te verhogen van 20% naar 25%. Verder zijn de aandelenbeleggingen in opkomende landen vergroot van 5% naar 10% van de totale aandelenbeleggingen, ten laste van de Europese aandelen (die van 55% naar 50% van het aandelenvermogen gingen).

Het eigen vermogen van de stichting is in 2016 enigszins toegenomen van ongeveer € 10,0 miljoen eind 2015 naar ongeveer € 10,1 miljoen eind 2016. De beoogde € 10 miljoen aan stichtingsvermogen bleef hiermee gerealiseerd. Met het geschetste beleid streeft de stichting er naar alle beschikbare middelen ter beschikking te stellen voor goede doelen, binnen de randvoorwaarde van financiële continuïteit van de stichting.

Activiteiten van het bestuur, bestuurssamenstelling en andere personele zaken

Het bestuur kwam in 2016 vier keer bijeen. Hiernaast is er regelmatig overleg geweest met de directeur van de Stichting “Blinden-Penning” en heeft het bestuur hand- en spandiensten verricht voor de organisatie. In de bestuursvergadering van 13 mei 2016 is de jaarrekening van de stichting over 2015 vastgesteld. De accountant, RSM Netherlands Accountants NV, heeft de genoemde jaarrekening over 2015 gecontroleerd en goedgekeurd.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de stichting was eind 2016 als volgt samengesteld:

Ir. A. Meerstadt, voorzitter

Drs. J. Koning, secretaris

Prof. dr. P. van Gool, penningmeester

Mevrouw drs. M. Marinkovic

Mevrouw mr M. van der Goes-Doeksen

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van 5 jaar met de mogelijkheid van herbenoeming. Wat betreft de wijze van benoeming en ontslag van het bestuur is in aanvulling op de statuten het volgende bepaald. Nieuwe bestuurders worden gezocht op basis van een vooraf vastgesteld profiel, waarbij geldt dat de stichting streeft naar een pluriforme samenstelling van het bestuur. Bij de benoeming van nieuwe bestuurders wordt verder vooral gelet op feeling met de doelstellingen van de stichting, alsmede op integriteit, bekwaamheid, beschikbare tijd en teamgeest.